

Informačný list predmetu

Akademický rok 2024/2025

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KEAMS/bdDET-J/22
Názov predmetu	Dejiny etnológie
Rozsah	4P
Počet kreditov	6
Vyučujúci	Mgr. Štefan Ižák, PhD. (prednášajúci), doc. PhDr. Martin Priečko, PhD. (prednášajúci), prof. Mgr. Katarína Slobodová Nováková, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

100% záverečné hodnotenie – písomný test. Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %): A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami < 92-100 % >
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami < 83-91 % >
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky < 74-82 % >
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby < 65-73 % >
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám < 56-64 % >
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta < 0-55 % >

Záverečné hodnotenie

100% záverečné hodnotenie – písomný test. Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %): A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami < 92-100 % >
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami < 83-91 % >
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky < 74-82 % >
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby < 65-73 % >
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám < 56-64 % >
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta < 0-55 % >

Výsledky vzdelávania

Vedomosti: Poznanie dejín vednej disciplíny je podstatným a nevyhnutným predpokladom porozumenia vývinu metodológie odboru. Absolvovaním predmetu sa poslucháč oboznámi so základnými faktami o osobnostiach, dielach a dejinnom kontexte etnológie, resp. etnografie nielen v slovenskom rozmere. Poslucháči sa oboznámia aj s vybranými základnými prameňmi etnologického a etnografického štúdia. Predmet patrí ku kľúčovým oblastiam úvodného štúdia.

Zručnosti: Predmet prispieva k rozvoju poznania dejinných súvislostí vedy, kritického myslenia a rozvoju odbornej terminológie a metodológie, ktoré patria ku kľúčovým vedomostným a praktickým kompetenciám absolventa etnológie.

Profesijné kompetencie: odborná spôsobilosť vykonávať rozmanité profesie a aplikácia získaných vedomostí v budúcej praxi (akademická sféra, múzejníctvo, školstvo, cestovný ruch a iné).

Prenositel'né kompetencie: komunikačné schopnosti, kreativita, uvažovanie v širších odborových súvislostiach, rozvoj kritického myslenia

Stručná osnova predmetu

Úvod do etnológie/kultúrnej a sociálnej antropológie Opisy národov od staroveku po neskorý stredovek
Etnická problematika v 16.storočí

Prínos objaviteľov a encyklopedistov k dejinám etnológie Slovenskí etnografi v medzinárodnom kontexte
Etnológia 18.storočia

Etnografia na Slovensku v storočí 18.a v prvej polovici 19.storočia Koncepty 19.storočia – od slovanského
národopisu k folkloristike Obdobie národopisného bádania

Etnografia na Slovensku v 20. storočí – inštitúcie a osobnosti Od etnografie k etnológii – druhá polovica 20.
storočia

Dejiny antropologického myslenia: Evolucionizmus, Difuzionizmus, Historický partikularizmus,
Konfiguracionizmus, Psychologická antropológia, Francúzska sociologická škola, Funkcionalizmus,
Štrukturálny funkcionalizmus, Francúzsky štrukturalizmus, Ekologická antropológia, Nová etnografia.

Sylabus predmetu

Úvod do etnológie/kultúrnej a sociálnej antropológie Opisy národov od staroveku po neskorý stredovek
Etnická problematika v 16.storočí

Prínos objaviteľov a encyklopedistov k dejinám etnológie Slovenskí etnografi v medzinárodnom kontexte
Etnológia 18.storočia

Etnografia na Slovensku v storočí 18.a v prvej polovici 19.storočia Koncepty 19.storočia – od slovanského
národopisu k folkloristike Obdobie národopisného bádania

Etnografia na Slovensku v 20. storočí – inštitúcie a osobnosti Od etnografie k etnológii – druhá polovica 20.
storočia

Dejiny antropologického myslenia: Evolucionizmus, Difuzionizmus, Historický partikularizmus,
Konfiguracionizmus, Psychologická antropológia, Francúzska sociologická škola, Funkcionalizmus,
Štrukturálny funkcionalizmus, Francúzsky štrukturalizmus, Ekologická antropológia, Nová etnografia.

Odporúčaná literatúra

URBANCOVÁ, V. 1987: Slovenská etnografia v 19. storočí. Martin: Vydavateľstvo M. slovenskej. bez ISBN.

URBANCOVÁ, V. 1970: Počiatky slovenskej etnografie. Bratislava: SAV. bez ISBN. SLAVKOVSKÝ, P. 2012:

Slovenská etnografia. (Kompéndium vedného odboru). Bratislava: Ústav etnológie SAV. ISBN 978-80-224-
1279-7

KALAVSKÝ, M. 1999: Dejiny slovenskej etnológie I. osobnosti. Bratislava: Veda. ISBN 80-224-0569-8.

MICHÁLEK, J. 1998: Dejiny etnografie a folkloristiky. (Postavy, diela, inštitúcie). Bratislava: UK. ISBN 80-223-
1299-1.

BEŇUŠKOVÁ, Z. – JÁGEROVÁ, M. – NÁDASKÁ, K. 2013: Dejiny slovenskej etnológie v 20. storočí. Nitra: UKF
2013. ISBN 978-80-558-0416-3.

BOTÍKOVÁ, M. – HLOŠKOVÁ H. – ZMETÁK, I. 2011: Príspevky k dejinám etnológie na Slovensku (16.-20.
storočia). Bratislava: Stimul. ISBN 978-80223-2955-2.

PRIEČKO, M. 2008: Desať rokov (nielen) vedeckej práce na Katedre etnológie a mimoeurópskych štúdií v
Trnave. In. Ethnologia actualis slova, č. 8/2008, s.18-33. ISSN 1336-569X.

SOUKUP, V. 2000: Přehled antropologických teorií kultury. Portál, Praha 2000.

KANOVSKÝ, M. 2004: Kultúrna a sociálna antropológia. Osobnosti a teórie. Chronos, Bratislava 2004.

MURPHY, R. F. 2004: Úvod do kulturní a sociální antropologie. Slon, Praha.

BUDIL I. T. 2003: Mýtus, jazyk a kulturní antropologie. Triton, Praha.

ERIKSEN T.H. 2008: Sociální a kulturní antropologie. Příbuzenství, národnostní příslušnost, rituál. Portál,
Praha.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský